

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Vervolg en borging Nu Niet Zwanger GGD Fryslân
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Gezondheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	B. Wassink
Auteur	Margreet de Graaf
Bijlagen	Evaluatierapport Nu Niet Zwanger Infographic
Vergaderdatum	10-2-2022
Agendapunt	11
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met het vervolgen en borgen van het programma Nu Niet Zwanger en; 2. de coördinatie van het programma structureel onder te brengen bij GGD Fryslân en 3. hiervoor € 164.554 op te nemen in de kaderbrief '24-27' en 4. ter overbrugging, in aanvulling op de verwachte subsidie van VWS, in 2022 €90.000 en 2023 €134.000 beschikbaar te stellen, naar rato van het aantal inwoners.
Inleiding	<p>De implementatiefase van Nu Niet Zwanger loopt tot 15-04-2022 (start: 15-04-2020). Na een twee jaar lange fase van implementatie is het programma Nu Niet Zwanger toe aan de fase van borging en structurele voortzetting. De implementatie loopt tot april 2022, daarom is dit het moment te besluiten op welke manier het Programma Nu Niet Zwanger een structurele plek krijgt in het zorgaanbod binnen Friesland. Daarmee kunnen de resultaten van Nu Niet Zwanger verder verstevigd en uitgebouwd worden op basis van structurele inbedding.</p> <p>Structurele inbedding van het programma Nu Niet Zwanger betekent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De coördinatie van samenwerking, specialistische ondersteuning aan cliënten en deskundigheidbevordering van Nu Niet Zwanger structureel inbedden binnen de organisatie van GGD Fryslân door: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Omzetten functie projectleider naar beleidsadviseur programma NNZ per 15-04-2022 tot einde implementatie. ✓ Structurele inzet van beleidsadviseur van 18 uur per week.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Structurele inzet van de inhoudelijke coördinatoren van 36 uur per week. ✓ Structurele inzet van de projectondersteuner van 6 uur per week). <ol style="list-style-type: none"> 2. Financiële dekking beschikbaar stellen van anticonceptiemiddelen voor cliënten waarbij er geen andere financiële dekking beschikbaar is. 3. Creëren van randvoorwaarden zoals registratie mogelijkheid van geleverde zorg en faciliteren van opleidingen en deskundigheidsbevordering.
<p>Beoogd effect</p>	<p>Nu Niet Zwanger is als programma een vast gegeven binnen zowel het sociaal en medisch domein, waarbij deze beide domeinen nauw samenwerken op basis van structurele en duurzame beleidsafspraken. Op deze manier wordt Nu Niet Zwanger, binnen Friesland structureel beschikbaar voor zoveel mogelijk mannen en vrouwen in de vruchtbare leeftijd. Er wordt domeinoverstijgend samengewerkt om kwetsbare mannen en vrouwen te ondersteunen bij hun kinderwens en wens voor anticonceptie. Daarmee worden zoveel mogelijk onbedoelde zwangerschappen voorkomen.</p> <p>Het maatschappelijk effect is groot. Nu Niet Zwanger is een voorbeeld van een preventieve inzet. Het kost aan de voorkant geld, maar de besparing op lange(re) termijn is groot. Wetenschappelijk is bewezen dat de baten en maatschappelijke kosten later (denk aan jeugdzorg interventies) aanzienlijk hoger zijn dan de kosten van preventie nu.</p>
<p>Argumenten</p>	<p>In 2019 heeft de bestuurscommissie ingestemd met een 2-jarig implementatie project Nu Niet Zwanger, na implementatie is borging en inbedding een logisch vervolg, mits de resultaten positief zijn.</p> <p>In de afgelopen 2 jaar waarin Nu Niet Zwanger ontwikkeld en geïmplementeerd is, werden doelstellingen gerealiseerd en positieve resultaten geboekt, hetgeen een bewezen basis vormt om van projectstatus naar structureel programma te gaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het programma Nu Niet Zwanger voorziet in de behoefte van zowel cliënten als professionals. • Er is een sluitend 'vangnet' rondom het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen door intensieve samenwerking tussen sociaal en medisch domein. • De cliëntresultaten van het programma voldoen in Friesland aan de gestelde verwachtingen van 2019. • Deelname leidt bij cliënten tot een keuze voor eigen regie en voor een bewuste keuze voor anticonceptie en hiermee een zeer kleine kans op een zwangerschap binnen circa drie jaar. • Het Rijk ondersteunt het programma met een financiële impuls, deze is aan te vragen tot 15-02-2022. • Het nieuwe kabinet heeft binnen het coalitieakkoord 'omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' de voornemens opgenomen ondersteuning te bieden voor het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen, en het programma Kansrijke Start, waar Nu Niet Zwanger onderdeel van is, structureel in alle gemeenten in te bedden. • Nu Niet Zwanger is een doelmatige en kostenbesparende

	<p>interventie gebleken: de baten en vermeden maatschappelijke kosten zijn veel hoger dan de directe kosten van het programma, en verdient een borging in reguliere werkprocessen in het medisch en sociaal domein als binnen de geboortezorg (onderzoek Society Impact).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baten en vermeden maatschappelijke kosten, vertaalt naar de Friese situatie: <ul style="list-style-type: none"> i. Friese gemeenten hebben in de 1^e twee projectjaren €118.000 geïnvesteerd in het programma Nu Niet Zwanger. Hiermee zijn naar schatting € 484.220 maatschappelijke baten behaald in de periode van 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021. ii. Er zijn 97 cliënten ondersteunt binnen het programma. Bij 71 cliënten is een onbedoelde zwangerschap voorkomen, omdat er gekozen is voor anticonceptie. Hiermee is het ontstaan van een kwetsbaar gezin voorkomen. Een dergelijk kwetsbaar gezin maakt bijna altijd gebruik van hulp en opvoedondersteuning, al vanaf de geboorte. Dat is nu voorkomen. iii. Zou een kwetsbaar gezin in het eerste levensjaar van het kind gebruik maken van de lichtste vorm van opvoedondersteuning zijn de kosten voor de bereikte doelgroep geschat worden op € 484.220. Zou een kwetsbaar gezin in het eerste levensjaar van het kind gebruik maken van zeer intensieve hulpverlening zoals plaatsing in een moeder-en-kind-huis worden de kosten geschat op € 3,7 miljoen. iv. Bij deze schattingen is gebruik gemaakt van de volgende uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> - 3 kwartalen cliëntregistraties - 97 deelnemende cliënten - 71 cliënten kiezen voor anticonceptie (49 cliënten zijn reeds afgerond binnen het traject Nu Niet Zwanger en 22 cliënten waar traject nog loopt, maar waar wens anticonceptie bekend is).
<p>Kanttekeningen/ risico's</p>	<p>In het coalitieakkoord van het nieuwe kabinet staan voornemens geformuleerd richting structurele inbedding en daarbij financiering voor Nu Niet Zwanger en Kansrijke Start. De concrete uitwerking daarvan en welke financiering daarvoor beschikbaar komt is nog onbekend.</p>
<p>Financiële consequenties</p>	<p>Subsidie vanuit VWS Het ministerie van VWS biedt een ophoging van de projectsubsidie en tegemoetkoming in de uitvoeringskosten. VWS stelt voor Friesland via de GGD een subsidie bedrag van € 90.000 beschikbaar op basis van de voorwaarde van evenredige cofinanciering door de gemeenten. De deadline voor aanvragen van deze subsidie is 15-02-2022.</p> <p>Stijging kosten Voor de implementatie in de jaren 2020 en 2021 was naast de subsidie van ministerie van VWS per jaar € 59.000 vanuit gemeenten beschikbaar. De structurele borging vraagt om een verhoging van ureninzet en daarmee om een verhoging van benodigde financiering. Na de implementatie raakt het programma</p>

	<p>meer bekend en ingebed in steeds meer organisaties. Dit zorgt voor een toename van zorg en inzet.</p> <p>Het vervolg van Nu Niet Zwanger heeft dekking nodig vanuit de gemeenten:</p> <p>2022 € 90.000 2023 € 134.000 2024 en volgende jaren € 164.554 per jaar</p> <p>Zie de begroting in het evaluatierapport (bijlage).</p>
Vervolgaanpak/ uitvoering	<p>De borging brengt een binnen de organisatie door te voeren wijziging met zich mee, het aantal fte gaat structureel omhoog. Verantwoording van het programma verloopt via de jaarrekening en jaarverslagen van GGD Fryslân.</p> <p>Het programma krijgt een structurele financiering via de begroting GGD.</p>
Communicatie	<p>GGD Fryslân blijft de communicatie over het programma continueren zoals in de afgelopen twee jaar is opgebouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 tot 3 maal per jaar een inhoudelijke update aan de coalitieleiders Kansrijke Start. • Berichtgeving via de communicatiekanalen van de Friese Preventie Aanpak. • Presentaties aan en overleggen met ambtenaren van de gemeenten • Via de thematafel 'Borging Kansrijke Start' van het Lerend Netwerk van Kansrijke Start. • Op verzoek presenteren en deelname aan symposia en andere relevante activiteiten.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	